Dosarul nr. 2c-996/24

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

04 iulie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Petru Harmaniuc
Grefier Andreea Goreacii

examinând în sediul instanței, în ședință publică și în procedură contencioasă, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către ÎCS „FARMINA" SRL împotriva „KINGS GLOBAL BIOTECH" Ltd cu privire la încasarea sumelor și compensarea cheltuielilor de judecată –

a c o n s t a t a t :

ÎCS „FARMINA" SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva „KINGS GLOBAL BIOTECH" LTD cu privire la încasarea contravalorii mărfii necalitative, plaților cu titlu de cheltuieli pentru transport, penalități, compensarea plăților vamale, cheltuielilor pentru depozitarea produsului în antrepozit vamal, plăților pentru livrarea internațională a notificării poștale, pentru nimicirea inofensivă a medicamentelor și compensarea cheltuielilor de judecată.

În cererea de chemare în judecată ÎCS „FARMINA" SRL a menționat că, la 23 mai 2022, între aceasta, în calitate de cumpărător, și „KINGS GLOBAL BIOTECH" LTD, în calitate de vânzător, a fost încheiat Contractul de livrare a produsului medical „Desmopressin Nasal Spray BP 0.01% w/v", conform comenzii depuse și în condițiile stipulate în contract. A susținut că raportul juridic litigios izvorăște din acest contract, prin care au fost stabilite drepturile și obligațiile reciproce ale părților, iar neexecutarea obligațiilor de către pârât atrage răspunderea contractuală și repararea prejudiciului pe cale judiciară.

Reclamanta a arătat că, potrivit pct. 2.1 din contract, pârâtul „KINGS GLOBAL BIOTECH" LTD și-a asumat obligația de a furniza produsul medical, iar reclamanta ÎCS „FARMINA" SRL și-a asumat obligația de a recepționa marfa și de a o achita prin virament, în termen, conform comenzii depuse. A indicat că, potrivit pct. 7.5 din contract, marfa urma să fie considerată predată și primită sub aspect cantitativ și calitativ în baza facturii vamale (invoice), conform condițiilor „EXW" (Mumbai) și regulilor „Incoterms 2010".â

Totodată, reclamanta a menționat că, potrivit declarațiilor vamale primare seria XQ130696977 din 6 septembrie 2022 și seria XR130696994 din 21 septembrie 2022, precum și actului de verificare a decontărilor din 17 iulie 2023, pârâtul a furnizat, iar reclamanta a recepționat marfă în valoare totală de 25 000 dolari SUA. A susținut că, imediat după recepționarea mărfii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, a transmis mostrele produsului recepționat spre analiză de laborator, în vederea obținerii certificatului de analiză necesar pentru comercializarea ulterioară a produsului pe teritoriul Republicii Moldova.

A evidențiat că, un element-cheie al cauzei îl constituie certificatele de analiză eliberate de Laboratorul pentru controlul calității medicamentelor de pe lângă Agenția Medicamentului și

Dispozitivelor Medicale, și anume certificatul nr. 26434 din 4 octombrie 2022 și certificatul nr. 25602 din 3 octombrie 2022. Potrivit reclamantei, prin aceste certificate s-a constatat cert că produsul „Desmopressin Spray Nazal BP 0,01% w/v" nu corespunde calității declarate de vânzător, nu poate fi vândut sau înstrăinat terților și urmează inevitabil a fi inutilizabil în circuitul comercial.

De asemenea, reclamanta a arătat că aceleași concluzii au fost confirmate și prin analizele repetate efectuate de Laboratorul de Cercetare de Stat pentru Controlul Calității Produselor Medicamentale din Kiev, Ucraina, potrivit raportului nr. 1954 din 7 decembrie 2022. A menționat că, potrivit acestor analize repetate, a fost constatată și o abatere esențială de la norma de pH 3,5–5,5, întrucât în proba furnizată s-a identificat indicele 6,4. A susținut că această abatere contravine pct. 12.1 din contract, care prevedea expres că marfa urma să fie furnizată conform standardelor de calitate internaționale în vigoare.În continuare, reclamanta a afirmat că specialiștii Laboratorului pentru controlul calității medicamentelor de pe lângă Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale au stabilit în mod corect și întemeiat că produsul livrat nu corespunde în mod esențial normelor pH 3,5–5,5, abaterea constatată fiind de 6,4. A susținut că aceste încălcări contractuale sunt imputabile exclusiv furnizorului „KINGS GLOBAL BIOTECH" LTD, care, potrivit reclamantei, a acționat cu rea-credință și nu a respectat standardele și caracteristicile produsului medical convenit.

Reclamanta a invocat și faptul că, la momentul importului mărfii, pârâtul a ignorat și nu a respectat standardele de calitate internaționale în vigoare, iar produsul livrat a fost recepționat de reclamantă cu vicii materiale esențiale ascunse. A subliniat că aceste vicii existau la momentul importării și recepționării produsului pe teritoriul vamal al Republicii Moldova. A precizat că nu cunoștea și nici nu putea să cunoască existența viciilor la momentul recepționării mărfii. A mai susținut că pârâtul nu a demonstrat că, la momentul încheierii contractului, reclamanta cunoștea sau trebuia să cunoască aceste vicii.

Sub aspect probatoriu ÎCS „FARMINA" SRL a relevat că, certificatele de analiză emise de laboratorul din Republica Moldova, precum și analiza repetată efectuată de laboratorul din or. Kiev, Ucraina, urmează a fi apreciate ca probe în sensul art. 122 alin. (1) CPC. A arătat că pârâtul nu a prezentat argumente justificative și nici probe contrare, inclusiv acte de expertiză, care să infirme constatările laboratoarelor. A susținut că lipsa de conformitate a medicamentului și calitatea necorespunzătoare a acestuia sunt evidente și au constituit temei pentru întocmirea actului/somației privind descoperirea viciului material al mărfii și pentru sesizarea instanței de judecată.

Un alt fapt important pentru soluționarea justă a litigiului îl constituie expedierea către pârât, la 7 mai 2023, a reclamației/notificării de neexecutare, prin care a propus soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară. A menționat că această notificare a fost expediată în adresa pârâtului și că cerințele formulate au rămas fără răspuns afirmativ. A invocat că expedierea și recepționarea corespondenței sunt confirmate prin adeverința poștală „FedEx" nr. 0460 din 7 mai 2023. A făcut trimitere la art. 183 alin. (4) CPC, potrivit căruia toate documentele și scrisorile intrate la sediu se consideră recepționate de persoana juridică.

Totodată, reclamanta a susținut că și-a executat integral obligațiile contractuale asumate față de pârât. A indicat că a achitat în beneficiul „KINGS GLOBAL BIOTECH" LTD prețul produsului livrat în mărime de 18 800 dolari SUA, în termenul și în condițiile stabilite în contract, conform comenzii depuse.

În ceea ce privește întinderea prejudiciului, reclamanta a menționat că, prin reclamația din 7 mai 2023, a informat pârâtul că produsul furnizat este necalitativ și că, prin această livrare neconformă, i-a fost cauzat un prejudiciu material total de 26 011,05 dolari SUA și 109 181,79 lei. A arătat că suma de 18 800 dolari SUA reprezintă contravaloarea mărfii necalitative, achitată potrivit ordinului de plată în valută străină nr. 220808/002696761 din 8 august 2022. A susținut că suma de 7 211,05 dolari SUA reprezintă costurile de transport pentru livrarea produsului în Republica Moldova, achitate potrivit ordinului de plată în valută străină nr. 220915/005023568.

Reclamanta a mai reiterat că, suma de 38 135 lei reprezintă penalitățile aplicate reclamantei de către Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Medicină, ca urmare a neexecutării contractului nr. 51607/01 din 23 mai 2022 privind achiziționarea medicamentelor în scopul realizării Programului național de prevenire și control al diabetului insipid pentru anul 2022, conform ordinului de plată nr. 1197 din 3 octombrie 2022.

A arătat că suma de 32 395,72 lei reprezintă compensarea plăților vamale pentru vămuirea produsului, conform declarației vamale primare seria XQ130696977 din 6 septembrie 2022 și calculului procedurilor vamale din aceeași dată. A menționat că suma de 32 050,31 lei reprezintă compensarea plăților vamale pentru vămuirea produsului, conform facturii/invoice seria XR130696994 din 21 septembrie 2022 și calculului procedurilor vamale din 21 septembrie 2022.

De asemenea, reclamanta a susținut că suma de 5 195,76 lei reprezintă cheltuielile de depozitare a produsului într-un antrepozit vamal din Aeroportul Internațional Chișinău, conform ordinului de plată nr. 1277 din 24 octombrie 2022. A indicat că suma de 1 405 lei reprezintă costurile pentru livrarea internațională a notificării poștale privind neexecutarea, în temeiul facturii fiscale nr. EX0000721 din 5 iulie 2023 și ordinului de plată nr. 805 din 6 iulie 2023.

În fine, reclamanta a susținut că, până la momentul adresării în instanță, pârâtul nu și-a executat obligațiile contractuale privind furnizarea unui produs conform și se sustrage cu rea-credință de la onorarea obligațiilor sale.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe prevederile art. 7-8 și art. 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului; art. 6 și art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului; art. 20, art. 26 și art. 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova; art. 35 pct. 1 și art. 36 pct. 1 din Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri, încheiată la Viena la 11 aprilie 1980, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 noiembrie 1995; art. 15 lit. a) și art. 22 alin. (1), precum și art. 23 alin. (1) din Legea nr. 134 din 3 iunie 1994 privind vânzarea de mărfuri; art. 9 alin. (2) lit. a), art. 16 alin. (1) lit. g), art. 775 alin. (1), art. 776, art. 858 alin. (2), art. 891, art. 901 alin. (1) lit. e) și f), alin. (5), art. 909 alin. (3) lit. a) și alin. (4), art. 992, art. 1108 alin. (1), art. 1117 alin. (1)–(2), art. 1123 alin. (1) și art. 1998 alin. (1) din Codul civil, precum și pe prevederile art. 121, art. 122 alin. (1), art. 166–167, art. 183 alin. (4) și art. 239 din Codul de procedură civilă.

Solicită ÎCS „FARMINA” SRL încasarea de la „KINGS GLOBAL BIOTECH” LTD a prejudiciului material cauzat prin livrarea mărfii necalitative, contrar obligațiilor contractuale asumate prin contractul din 23.05.2022, având ca obiect produsul medical „Desmopressin Nasal Spray BP 0.01% w/v”, conform declarațiilor vamale primare seria XR130696994 din 21.09.2022 și seria XQ130696977 din 06.09.2022, după cum urmează: suma de 18 800 dolari SUA cu titlu de contravaloare a mărfii necalitative, suma de 7 211,05 dolari SUA cu titlu de plată a costurilor de transport, suma de 114 402 lei cu titlu de penalități aplicate față de ÎCS „FARMINA” SRL de

către Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Medicină, suma de 64 446,03 lei cu titlu de compensare a plăților vamale, suma de 5 195,76 lei cu titlu de cheltuieli pentru depozitarea produsului în antrepozit vamal, suma de 1 405 lei cu titlu de plată pentru livrarea internațională a notificării poștale, suma de 39 018,2 lei cu titlu de plată pentru nimicirea inofensivă a medicamentelor, precum și suma de 25 426,51 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total 26 011, 05 dolari SUA și 249 893,6 de lei.

În referință, pârâtul „KINGS GLOBAL BIOTECH" LTD prin intermediul avocatului Viorel Sîrghi a relevat că acțiunea este neîntemeiată, neprobată și urmează a fi respinsă integral.

A susținut că pretențiile reclamantei privind încasarea contravalorii mărfii pretins necalitative, a prejudiciului material și a cheltuielilor aferente nu sunt susținute prin probe suficiente și pertinente. A arătat că reclamanta încearcă să obțină încasarea unor sume fără temei, în lipsa unor dovezi care să confirme că medicamentul livrat era necalitativ la momentul transmiterii către cumpărător.

A arătat că, la 23 mai 2022, între „KINGS GLOBAL BIOTECH" LTD și ÎCS „FARMINA" SRL a fost încheiat contractul de livrare a produsului medical „Desmopressin Nasal Spray BP 0,01% w/v", 50 doză dozatoare. A invocat că, potrivit pct. 7.3 din contract, părțile au convenit condițiile de livrare EXW Mumbai, Incoterms 2010. A susținut că reclamanta a plasat o comandă de 5 000 de fiole din medicamentul menționat.

Pentru executarea comenzii, s-a adresat producătorului Maya Biotech Private Limited, India, în vederea fabricării loturilor necesare, fapt confirmat, potrivit acestuia, prin ordinul de plată nr. 110 din 27 mai 2022. A menționat că producătorul a fabricat și expediat în adresa pârâtului fiolele medicamentului cu numărul de lot NSY046, în baza facturii GST nr. FG0393 din 8 iulie 2022. A precizat că lotul respectiv a fost recepționat în depozitul pârâtului la 16 iulie 2022.

Totodată, medicamentul urma să fie păstrat la temperatura de 2°– 8° C și că, până la expedierea către reclamantă, a fost depozitat în depozitul frigorific al pârâtului, cu respectarea condițiilor prevăzute de producător. A arătat că acest fapt este confirmat prin rapoartele generate de înregistratorul de date privind temperatura, anexate la referință.

Reclamanta a achitat suma de 18 800 dolari SUA cu titlu de avans integral la data de 8 august 2022. A susținut că, în temeiul condiției EXW Mumbai, răspunderea pentru medicament s-a transferat de la pârât la reclamantă din momentul transmiterii și livrării bunului. A menționat că reclamanta a desemnat compania Murari and Mokshagna Logistics Private Limited din Mumbai, India, în calitate de agent oficial de logistică și vămuire, pentru organizarea expedierii în Republica Moldova.

Pârâtul a pretins că medicamentul a fost transmis și livrat reclamantei în două tranșe, la 30 august 2022 și 17 septembrie 2022, fapt recunoscut, în opinia sa, chiar de reclamantă în cererea de chemare în judecată. A precizat că prima tranșă a constat în 18 cutii, expediate în baza facturii nr. KGBL/D/2223/1092 din 18 iulie 2022 și a AWB din 30 august 2022. A arătat că a doua tranșă a constat în alte 18 cutii, expediate în baza facturii nr. KGBL/D/2223/1113 din 24 august 2022 și a AWB din 17 septembrie 2022. A susținut că loturile au intrat în vama Republicii Moldova la 9 septembrie 2022 și, respectiv, la 21 septembrie 2022, fără niciun protest din partea reclamantei.

A mai subliniat că „KINGS GLOBAL BIOTECH" LTD nu este producătorul medicamentului, ci doar o societate de comercializare. A invocat că a încheiat și un acord cu

producătorul, prin care s-a prevăzut că, în caz de defect al produsului, răspunderea revine producătorului. A susținut că, împreună cu medicamentul, a transmis reclamantei și instrucțiunile privind condițiile de păstrare ale produsului. A arătat că acest fapt rezultă inclusiv din factura proforma din 1 august 2022 și din declarațiile vamale XQ130696977 din 6 septembrie 2022 și XR130696994 din 21 septembrie 2022, anexate chiar de reclamantă la acțiune.

Cu privire la susținerea reclamantei referitoare la caracterul necalitativ medicamentului, pârâtul a arătat că aceasta se întemeiază pe buletinele de analiză nr. 25602 din 3 octombrie 2022 și nr. 26434 din 4 octombrie 2022, emise de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale din Moldova, precum și pe certificatul de analiză nr. 1954 din 7 decembrie 2022, emis de Instituția de Stat Institutul de Sănătate Publică „O.M. Marzeev" din Ucraina. Pârâtul a susținut că nu este de acord cu concluziile acestor analize.

Sub acest aspect, pârâtul a invocat că cercetările au fost efectuate unilateral, fără invitarea reprezentantului său. A susținut că, în aceste condiții, nu a fost posibilă stabilirea unei legături de cauzalitate între condițiile de păstrare a medicamentului și nivelul pH-ului constatat la momentul efectuării analizelor. A afirmat că această omisiune lipsește concluziile laboratoarelor de o bază probatorie suficientă.

Pârâtul a mai susținut că experților laboratoarelor din Moldova și Ucraina nu li s-a pus întrebarea dacă pH-ul medicamentului se poate modifica în funcție de temperatura de păstrare. A arătat că nivelul pH-ului se poate modifica în dependență de condițiile de temperatură. A invocat că acest fapt este confirmat de producător prin scrisoarea din 11 august 2024, în care s-ar fi menționat că pH-ul medicamentului poate varia în funcție de temperatura de păstrare. A susținut că acest aspect poate fi verificat prin efectuarea unei expertize judiciare chimice a medicamentului, cerere formulată distinct în referință.

Totodată, pârâtul a arătat că reclamanta nu a prezentat nicio probă privind temperatura de păstrare a medicamentului după momentul în care acesta a intrat în posesia sa. A susținut că lipsesc probe privind condițiile de temperatură atât în perioada transportării, cât și în perioada depozitării produsului de către reclamantă. A invocat că analizele efectuate unilateral de reclamantă nu reflectă condițiile în care medicamentul a fost transmis de aceasta către laboratoarele din Moldova și Ucraina. A susținut că, în lipsa acestor date, nu se poate concluziona că eventualele neconformități constatate la data analizelor existau și la momentul livrării bunului de către pârât.

Pârâtul a invocat, dimpotrivă, că a prezentat probe care confirmă că, în perioada 16 iulie 2022 – 17 septembrie 2022, temperatura de păstrare a medicamentului în depozitul său a fost menținută în limitele indicate de producător. A făcut trimitere, în acest sens, la rapoartele anexate privind temperatura de depozitare.

Pârâtul a mai susținut că după formularea pretențiilor de către reclamantă a propus efectuarea unei analize într-un laborator recunoscut din Franța. A arătat că reclamanta a refuzat această propunere. În opinia sa, acest refuz demonstrează suplimentar lipsa intenției reclamantei de a stabili adevărul obiectiv în litigiu.

În consecință, pârâtul a susținut că pretențiile reclamantei referitoare la necalitatea medicamentului sunt lipsite de suport probator și urmează a fi respinse integral.

Referitor la celelalte sume pretinse, pârâtul a invocat că acestea au caracter accesoriu față de pretenția principală privind pretinsa necalitate a medicamentului. A susținut că, odată ce pretenția principală este neîntemeiată, urmează a fi respinse și pretențiile privind costurile de

transport, penalitățile, plățile vamale, cheltuielile de depozitare, costurile notificării și cheltuielile de judecată.

Distinct, pârâtul a solicitat atragerea în proces, în calitate de intervenient accesoriu, a producătorului Maya Biotech Private Limited, India. A motivat această cerere prin faptul că produsul livrat reclamantei a fost fabricat de această companie, la comanda pârâtului. A susținut că, în eventualitatea admiterii acțiunii și a constatării caracterului necalitativ al medicamentului, ar putea obține un drept de regres împotriva producătorului sau producătorul ar putea formula pretenții împotriva sa. A invocat, în acest sens, dispozițiile art. 69 CPC referitoare la introducerea în proces a intervenientului accesoriu.

În concluzie, pârâtul a susținut că s-a demonstrat că marfa livrată a fost una de calitate și că nu a cauzat niciun prejudiciu reclamantei. A afirmat că ÎCS „FARMINA" SRL nu are dreptul de a pretinde încasarea contravalorii mărfii, a prejudiciului material și a celorlalte sume solicitate.

În drept, pârâtul și-a întemeiat poziția pe dispozițiile art. 118, 119, 121 și 122 CPC, referitoare la sarcina probei, prezentarea probelor, pertinența și admisibilitatea probelor. A invocat, de asemenea, art. 35 pct. 1 și art. 36 pct. 1 din Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri, art. 2, art. 14 și art. 22 alin. (1) din Legea nr. 134 privind vânzarea de mărfuri, precum și art. 10, 775, 858, 992, 1108, 1117 și 1127 alin. (1) din Codul civil.

În ședințele de judecată reprezentanții părților și-au menținut pozițiile din cererea de chemare în judecată și respectiv referință.

Audiind participanții la proces, examinând cauza prin prisma pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată, referință, probelor prezentate și prevederilor legale pertinente, instanța de judecată consideră întemeiată acțiunea și care urmează a fi admisă, pentru motivele ce succed.

Pe parcursul examinării cauzei instanța a constat și din actele dosarului rezultă că, la 23 mai 2022, „KINGS GLOBAL BIOTECH" LTD, în calitate de vânzător, a încheiat cu ÎCS „FARMINA" SRL, în calitate de cumpărător, un contract comercial.

Potrivit pct. 2.1 din contract, „Vânzătorul vinde, iar Cumpărătorul acceptă și plătește pentru Marfă în conformitate cu termenii prezentului Contract".

Potrivit pct. 2.2 din contract „Vânzătorul îl desemnează prin prezentul contract pe Cumpărător în calitate de distribuitor al Mărfii în Republica Moldova ("Teritoriul") pentru înregistrarea, comercializarea, promovarea, distribuirea și vânzarea Mărfii. Vânzătorul nu va numi sau autoriza alte persoane fizice sau juridice".

În temeiul pct. 8.1 din contract, „Cumpărătorul se obligă să depoziteze Marfa Vânzătorului în conformitate cu standardele internaționale general stabilite (temperatură, umiditate, iluminare etc.) care îndeplinesc cerințele fabricii privind condițiile de depozitare". Iar potrivit pct. 8.2, „Vânzătorul are dreptul să solicite Cumpărătorului și să verifice documentele și alte dovezi care să confirme că acesta dispune de condiții adecvate pentru depozitarea Mărfurilor".

În baza pct. 10.1 din contract, „Riscul de pierdere sau deteriorare a Mărfii expediate se transmite de la Vânzător la Cumpărător în momentul transmiterii lotului de Marfă către Cumpărător, în condiții EXW Mumbai, Incoterms 2010".

Potrivit pct. 11.1 din contract, ,,Vânzătorul asigură ambalarea Mărfii în ambalaje de export adecvate tipului respectiv de marfă, în conformitate cu practicile uzuale din domeniul comercial. Ambalajul trebuie să protejeze Marfa împotriva deteriorării în timpul transportului maritim, terestru sau aerian sau în timpul depozitării pe termen lung și trebuie să fie adecvat pentru manipularea prin orice mijloace", iar în baza pct. 11.2, fiecare palet va conține un marcaj cu toate detaliile referitoare la Marfă.

Totodată, potrivit pct. 11.3 din contract ,,Ambalajul și marcajul Mărfii trebuie să fie în conformitate cu legislația Republicii Moldova".

Potrivit pct. 14.1 din contract ,,În cazul în care Cumpărătorul are careva pretenții privind greutatea, cantitatea, calitatea, pierderea sau deteriorarea Mărfii, acesta va înainta Vânzătorului o reclamație motivată în scris, indicând toate informațiile/circumstanțele necesare pentru examinarea acesteia de către Vânzător și anexând documentele relevante".

Potrivit pct. 14.2, ,,Orice reclamație privind cantitatea, greutatea, pierderea sau deteriorarea trebuie să fie primită în scris de către Vânzător în termen de 20 (douăzeci) de zile de la data primirii Mărfii la depozitul Cumpărătorului".

Potrivit pct. 14.3, ,,Orice reclamație privind calitatea poate fi înaintată Vânzătorului pe toată durata de valabilitate a medicamentelor, cu condiția respectării cerințelor de depozitare necesare, în conformitate cu adnotările".

Potrivit pct. 14.4, ,,Cumpărătorul este de acord să examineze și să inspecteze Marfa livrată de către Vânzător și să înainteze reclamații privind neconformitatea Produsului, în ceea ce privește cantitatea, în termen de 15 (cincisprezece) zile de la livrarea Mărfii către Cumpărător, precum și în ceea ce privește calitatea, în termen de 30 (treizeci) de zile de la data depistării Mărfurilor defecte, în baza concluziei de laborator a Agenției Medicamentului din Republica Moldova".

Potrivit pct. 14.5, ,,În cazul în care reclamația Cumpărătorului este aprobată, Vânzătorul trebuie, pe cont propriu, în termen de 60 de zile de la primirea reclamației din partea Cumpărătorului, să înlocuiască Marfa defectă cu alta nouă, de bună calitate, sau să despăgubească într-un alt mod acceptabil pentru ambele Părți".

Potrivit pct. 21.1 din contract, ,,În cazul unui litigiu între Părți care decurge din prezentul Contract sau în legătură cu acesta, rezilierea, interpretarea sau presupusa încălcare sau invaliditatea acestuia, Părțile la un astfel de litigiu încearcă în primul rând să rezolve litigiul prin consultări pe cale amiabilă. În cazul în care un astfel de litigiu nu poate fi soluționat în acest mod în termen de treizeci (30) de zile de la primele consultări, oricare dintre Părțile la un astfel de litigiu are dreptul de a sesiza exclusiv instanța competentă din Republica Moldova".

Din materialele cauzei rezultă că reclamanta a înaintat pârâtei o cerere prealabilă la 4 iulie 2023, iar ulterior la 16 august 2023 a primit răspuns din partea pârâtului.

Instanța constată că, la dosar este anexat ordinul de plată nr. 220808/002696761 din 8 august 2022, prin care se confirmă achitarea de către reclamantă, în contul pârâtei, a sumei de 18 800 USD. Este anexat și ordinul de plată din 15 septembrie 2022, prin care reclamanta a achitat în contul Apex Trans LTD suma de 7211,05 lei.

Din materialele cauzei mai rezultă și procesul-verbal al ședinței grupului de lucru din cadrul Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate din 28 septembrie 2022, prin care în privința reclamantei a fost aplicată penalitatea în sumă de 114 402,01 lei, inclusiv garanția de bună execuție de 38 135 lei și suma de 76 267,01 lei.

Totodată, este anexat și ordinul de plată nr. 1197 din 3 octombrie 2022, prin care reclamanta a achitat în contul Centrului pentru achiziții suma de 38 135 lei.

Prin ordinul de plată nr. 1277 din 24 octombrie 2022 se atestă că, reclamanta a achitat în contul „AVIA INVEST" SRL suma de 5195,76 lei. Este anexat și ordinul de plată în sumă de 1405 lei pentru serviciile poștale achitate în contul Corst Grup S.R.L.

Potrivit buletinului de analiză nr. 26434 din 4 octombrie 2022, anexat la dosar, emis de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, pH-ul medicamentului supus analizei, „Desmopressin Nasal Spary", este de 6,3, iar limitele indicate sunt între 3,5–5,5. În concluzie, s-a indicat că acest medicament nu corespunde indicilor DAN.

Instanța constată că, o concluzie similară a fost constatată și de către Instituția de Stat „Institutul de Sănătate Publică O. M. Marzeev" al Academiei Naționale de Științe Medicale din Ucraina, care a indicat în concluzie că un eșantion al preparatului Desmopressin Nasal Spary BP 0,001% spray nasal sol. 0,01% (50 doze), s. NSY046, producător Maya Biotech-Pvt. Ltd. India, nu corespunde cerințelor specificației producătorului, conform indicilor de calitate verificați.

La materialele cauzei este anexată și explicația depusă din partea producătorului Maya Biotech Private Limited, prin care, în concluzie, s-a indicat faptul că, în cazul în care sprayul nazal nu este depozitat în conformitate cu condițiile de depozitare recomandate, parametrul pH-ului se modifică semnificativ, iar depozitarea trebuie să fie în limitele 2°C până la 8°C, în timpul perioadei de tranziție.

A fost anexat de către pârât și un certificat de analiză, datat cu 22 noiembrie 2022, privind rezultatele produsului, și anume ale sprayului, care a fost primit la 16 noiembrie 2022, cu cantitatea de 10 ml.

La materialele cauzei au fost anexate și convorbirile dintre reprezentanții părților în legătură cu această problemă, din care rezultă că pârâtul a fost informat despre rapoartele de expertiză efectuate de către reclamantă.

Instanța reține că raportul juridic dintre părți izvorăște dintr-un contract sinalagmatic, cu titlu oneros, având natura juridică principală a unui contract de vânzare-cumpărare comercială internațională a bunurilor mobile, prin care vânzătorul și-a asumat obligația de a livra produsul medical convenit, iar cumpărătorul obligația corelativă de a recepționa marfa și de a achita prețul acesteia.

Totodată, având în vedere clauza contractuală prin care cumpărătorul a fost desemnat distribuitor al mărfii pe teritoriul Republicii Moldova, contractul cuprinde și elemente specifice unei relații de distribuție exclusivă. Cu toate acestea, în contextul prezentului litigiu, instanța va reține calificarea juridică prin prisma unui contract complex, care cuprinde vânzarea-cumpărarea și distribuția exclusivă, întrucât obiectul principal al cauzei vizează executarea obligației de predare a unei mărfi conforme din punct de vedere calitativ și consecințele juridice ale pretinsei livrări a unui bun afectat de vicii materiale, iar nemijlocit distribuția exclusivă determină și competența instanței de a examina cauza prin prisma locului executării contractului.

Disputa dintre părți constă în aceea dacă produsul medical livrat de pârât către reclamantă a fost sau nu conform cerințelor contractuale la momentul livrării și, în funcție de aceasta, dacă pârâtul datorează restituirea contravalorii mărfii și repararea prejudiciului material pretins de reclamantă.

Mai exact, reclamanta susține că medicamentul „Desmopressin Nasal Spray BP 0.01% w/v" a fost livrat cu vicii materiale ascunse, nu corespundea standardelor de calitate convenite,

nu putea fi comercializat și i-a cauzat pierderi constând în contravaloarea mărfii, cheltuieli de transport, penalități, plăți vamale, cheltuieli de depozitare și costuri de notificare.

Pârâtul, dimpotrivă, susține că marfa livrată a fost conformă, că a respectat condițiile de păstrare până la momentul transmiterii, că răspunderea asupra bunului s-a transferat reclamantei potrivit clauzei EXW Mumbai și că pretinsa neconformitate nu a fost dovedită în mod corespunzător, inclusiv deoarece analizele au fost efectuate unilateral, fără participarea sa, iar reclamanta nu a demonstrat condițiile de păstrare a medicamentului după preluare.

Prin urmare, litigiul vizează existența sau inexistența neconformității mărfii la momentul transmiterii riscurilor, imputabilitatea acestei pretinse neconformități și existența dreptului reclamantei de a obține restituirea sumelor achitate și repararea prejudiciului invocat.

Legislația pertinentă și relevantă soluționării litigiului se regăsește în prevederile Codului civil, Legii privind vânzarea de mărfuri nr. 134/1994, Convenția de la Viena din 11 aprilie 1980 asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri și Codul de procedură civilă aferent inclusiv competenței instanței de examinare a prezentei cauze.

Astfel, conform art. 1108 din Codul civil, prin contractul de vînzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.

Conform art. 1114 Cod civil, riscul pieirii sau deteriorării fortuite a bunului este transferat cumpărătorului în momentul în care vînzătorul şi-a executat obligaţiile contractuale privind punerea bunului la dispoziţia cumpărătorului dacă contractul nu prevede altfel.

Cînd contractul de vînzare-cumpărare implică transportul bunului, iar vînzătorul nu este obligat să-l predea într-un loc determinat, riscul se transferă cumpărătorului de la remiterea bunului către primul transportator. Dacă vînzătorul este obligat să predea transportatorului bunul într-un loc determinat, riscul se transferă cumpărătorului numai după remiterea în acel loc a bunului către transportator. Dacă cumpărătorul a dat vînzătorului instrucţiuni asupra modului de transportare, iar vînzătorul s-a abătut de la ele fără motiv întemeiat, atunci el este obligat să repare prejudiciul cauzat astfel.

În cazul vînzării bunului pe parcurs, riscurile sînt transferate cumpărătorului în momentul încheierii contractului dacă acesta nu prevede altfel.

În cazul în care contractul este încheiat după predarea bunurilor, riscurile cunoscute vînzătorului sau a căror existenţă nu putea să nu o cunoască la încheierea contractului rămîn ale vînzătorului.

În cazul vînzării bunurilor determinate generic, riscul nu trece la cumpărător anterior individualizării bunului.

Conform art. 1115 Cod civil, obligaţia de predare a bunului se consideră executată în momentul:

a) predării bunului către cumpărător sau către persoana indicată de el;

b) punerii bunului la dispoziţia cumpărătorului sau a persoanei indicate de el dacă bunul urmează să fie predat la locul aflării lui. Bunul se consideră pus la dispoziţia cumpărătorului dacă este individualizat prin marcare sau în alt mod şi dacă este pregătit de predare în termenul stabilit, iar cumpărătorul este informat despre aceasta potrivit clauzei contractuale.

Dacă din contract nu rezultă obligaţia vînzătorului de a asigura transportarea bunului sau predarea lui la locul aflării cumpărătorului, obligaţia vînzătorului de a preda bunul se consideră

executată de la data predării bunului către transportator sau oficiul poştal pentru a fi transportat la cumpărător dacă contractul nu prevede altfel.

Articolele 1117, 1123 – 1125 și 1128 din Codul civil expres prevăd că, vînzătorul este obligat să predea bunul fără vicii materiale.

Este fără vicii materiale bunul care, la transferarea riscurilor, are caracteristicile convenite. Îndeosebi se consideră convenite caracteristicile:

a) care corespund descrierii date de vînzător și, după caz, pe care le are bunul prezentat de către vînzător cumpărătorului drept mostră sau model;

b) corespunzătoare scopului special pentru care cumpărătorul solicită bunul, care, fiind aduse la cunoștința vînzătorului la încheierea contractului, au fost acceptate de către vînzător.

În cazul în care nu s-a convenit asupra caracteristicilor, bunul nu are vicii dacă:

1) corespunde destinației stabilite în contract;

2) corespunde utilizării obișnuite și prezintă caracteristici care există în mod obișnuit la bunuri de același fel și pe care cumpărătorul le poate aștepta ținînd cont de felul bunului. La aceste caracteristici se includ și cele pe care cumpărătorul le poate aștepta conform declarațiilor publice privind caracteristicile specifice ale bunului făcute de vînzător, producător sau reprezentantul acestuia, îndeosebi prin publicitate sau etichetare, cu excepția cazului în care vînzătorul demonstrează că:

a) nu era sau nu ar fi putut, în mod rezonabil, să cunoască declarația în cauză;

b) declarația a fost rectificată înainte de încheierea contractului; sau

c) decizia de achiziționare a bunului nu ar fi putut fi influențată de declarație.

Există vicii materiale și atunci cînd asamblarea convenită contractual a fost realizată defectuos de către vînzător sau de către ajutoarele lui, precum și atunci cînd bunul trebuie asamblat de cumpărător și acesta îl asamblează defectuos din cauza indicațiilor de asamblare eronate.

Există viciu material și în cazul în care vînzătorul predă numai o parte a bunului, un alt bun, bunul într-o cantitate mai mică decît cea convenită sau cînd este viciată numai o parte a bunului.

Există viciu material și în cazul în care nu sînt respectate obligațiile vînzătorului privind asortimentul bunurilor, garnitura de bunuri și ambalajul lor.

Dispozițiile alin. (3) nu se aplică în cazul vînzării silite.

Cumpărătorul își poate exercita drepturile rezultate din existența viciului dacă demonstrează că viciul a existat la momentul trecerii riscului, chiar dacă este descoperit mai tîrziu.

Drepturile cumpărătorului rezultate din existența viciului sînt excluse dacă vînzătorul demonstrează că, la momentul încheierii contractului, cumpărătorul cunoștea sau trebuia să cunoască aceste vicii.

Cumpărătorul pierde drepturile rezultate din existența viciului dacă a omis să notifice vînzătorul despre descoperirea viciului în termenul de notificare prevăzut la art. 1125, cu respectarea termenului de descoperire a viciilor prevăzut la art. 1126.

Înaintarea față de vînzător a unei acțiuni întemeiate pe existența viciului produce aceleași efecte ca și notificarea viciului, din momentul în care vînzătorul a cunoscut sau trebuia să cunoască despre acțiune.

Dacă viciul rezultă din împrejurări pe care vînzătorul le-a cunoscut sau trebuia să le cunoască, dar pe care nu le-a dezvăluit cumpărătorului la momentul încheierii contractului, vînzătorul nu poate invoca: a) faptul că cumpărătorul din culpă gravă nu a cunoscut viciul; b) dispozițiile art. 1124, 1125 și 1126; c) clauza prin care se exclud sau se limitează drepturile prevăzute de lege ale cumpărătorului rezultate din existența viciului.

Cumpărătorul trebuie să verifice, personal sau printr-un terț, bunul în cel mai scurt timp permis de împrejurări. Nerespectarea acestei cerințe decade cumpărătorul din dreptul de a invoca viciul în condițiile art. 907, completat cu dispozițiile art. 1125.

Dacă contractul implică transportarea bunului, verificarea poate fi amînată pînă la momentul sosirii bunului la destinație.

Dacă bunul este redirecționat în tranzit sau este reexpediat de către cumpărător înainte ca el să fi avut posibilitatea rezonabilă de a-l verifica, iar la momentul încheierii contractului vînzătorul a cunoscut sau trebuia să cunoască posibilitatea unei asemenea redirecționări sau reexpedieri, verificarea poate fi amînată pînă la momentul sosirii bunului la noua destinație.

Dispozițiile prezentului articol nu se aplică în cazul contractului de vînzare-cumpărare a bunului pentru consum.

În cazul contractului încheiat între profesioniști, cumpărătorul trebuie să notifice vînzătorul despre viciu conform art. 907. În notificare, cumpărătorul trebuie să descrie detaliat viciul.

În toate celelalte contracte, cumpărătorul trebuie să notifice vînzătorul despre viciu în termen de 2 luni de la data descoperirii.

Dacă descoperă existența viciului bunului vîndut, cumpărătorul poate exercita drepturile creditorului în caz de neexecutare a obligației, în condițiile art. 901-946.

În particular, în temeiul dreptului de a cere executarea în natură a obligației, cumpărătorul poate solicita vînzătorului, la alegerea sa, înlăturarea viciului sau înlocuirea bunului vîndut cu un bun de același fel, însă lipsit de vicii.

Cumpărătorul poate cere înlocuirea bunului viciat doar atît timp cît are dreptul la rezoluțiune.

Articolul 901 din același Cod prevede că, atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

Mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin. (1) care sînt compatibile pot fi cumulate. În special, creditorul nu este lipsit de dreptul la despăgubiri prin recurgerea la oricare alt mijloc.

Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligației.

Părțile contractante pot prevedea că și alte evenimente decît neexecutarea obligației acordă creditorului toate sau unele dintre mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin. (1).

Conform art. 22 și 23 din Legea nr. 134/1994 privind vânzarea de mărfuri, riscurile pierderii sau deteriorării fortuite a mărfurilor sînt transferate părții care le recepționează, în cazul

în care riscurile nu sînt consecinţele acţiunii ori inacţiunii părţii care predă mărfurile, dacă în contract nu este stipulat altfel.

În cazul în care o parte nu recepţionează mărfurile în termenul stabilit în contract,riscurile sînt transferate acesteia în momentul în care i se pune la dispoziţie.

În cazul în care cumpărătorul recepţionează mărfurile la locul stabilit în contract, riscul este transferat cumpărătorului la data expirării termenului de trecere a mărfurilor în dispoziţia lui.

Dacă în contract este prevăzut transportul mărfurilor, riscurile sînt transferate cumpărătorului în momentul predării lor transportatorului pentru a fi transmise cumpărătorului.

Dacă contractul este încheiat după predarea mărfurilor riscurile cunoscute vînzătorului sau a căror existenţă nu putea să nu o cunoască la încheierea contractului rămîn ale vînzătorului.

Se consideră nerespectare a clauzelor contractuale neonorarea completă ori parţială a obligaţiilor părţii,prin care i se aduce o daună celeilalte părţi, aceasta din urmă pierzînd ceea ce îi revine conform contractului.

Nerespectarea clauzelor contractuale de către o parte atrage întreprinderea de către cealaltă parte a unor acţiuni de protecţie juridică şi de răspundere materială, în condiţiile prezentei legi, altor acte legislative şi ale contractului.

Articolul 35, 36, 38 și 77 din Convenția de la Viena din 11 aprilie 1980 asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 noiembrie 1995 prevăd că, vânzătorul trebuie să predea mărfuri a căror cantitate, calitate şi tip corespund celor prevăzute în contract şi al căror ambalaj sau condiţionare corespunde celui prevăzut în contract.

În afară de cazul în care părţile au convenit altfel, mărfurile nu sunt conforme cu contractul decât dacă: a) sunt adecvate întrebuinţărilor la care servesc în mod obişnuit mărfurile de acelaşi tip; b) sunt adecvate oricărei întrebuinţări speciale care a fost adusă, expres sau tacit, la cunoştinţa vânzătorului, în momentul încheierii contractului, în afară de cazul în care rezultă din împrejurări că cumpărătorul le-a lăsat la competenţa ori aprecierea vânzătorului sau că era rezonabil din partea lui să o facă; c) posedă calităţile unei mărfi pe care vânzătorul a prezentat-o cumpărătorului ca eşantion sau model; d) sunt ambalate sau condiţionate în modul obişnuit pentru mărfurile de acelaşi tip sau, în lipsa unui mod obişnuit, într-o manieră adecvată pentru a le conserva şi proteja.

Vânzătorul nu este răspunzător, în sensul alin. a)—d) ale paragrafului precedent, de o lipsă de conformitate pe care cumpărătorul o cunoştea sau nu o putea ignora în momentul încheierii contractului.

Vânzătorul este răspunzător, în conformitate cu contractul şi prezenta Convenţie, de orice lipsă de conformitate care există în momentul transmiterii riscurilor către cumpărător, chiar dacă această lipsă nu apare decât ulterior.

Vânzătorul este, deasemenea, răspunzător de orice lipsă de conformitate care apare după momentul indicat în paragraful precedent şi care este imputabilă neexecutării oricărei obligaţii ale sale, inclusiv celei de garanţie potrivit cu care, în timpul unei anumite perioade, mărfurile vor rămâne adecvate întrebuinţării lor normale ori unei întrebuinţări speciale sau vor păstra calităţile ori caracteristicile specificate.

Cumpărătorul trebuie să examineze mărfurile sau să le supună examinării într-un termen cât se poate mai scurt, ţinând seama de împrejurări.

În cazul în care contractul implică transportul mărfurilor, examenul poate fi amânat până la sosirea lor la destinaţie.

Dacă mărfurile sunt redirijate sau reexpediate de cumpărător fără ca să fi avut în mod rezonabil posibilitatea să le examineze şi dacă, în momentul încheierii contractului, vânzătorul cunoştea sau ar fi trebuit să cunoască posibilitatea acestei redirijări sau reexpedieri, examinarea poate fi amânată până la sosirea mărfurilor la noua lor destinaţie.

Partea care invocă contravenţia la contract trebuie să ia masurile rezonabile, ţinând seama de împrejurări, pentru a limita pierderea, inclusiv câştigul nerealizat, rezultat al contravenţiei. Dacă ea neglijează să o facă, partea în culpă poate cere o reducere a daunelor-interese egală cu mărimea pierderii care ar fi trebuit evitată.

Prevederile pertinente ale art. 2617 și 2618 din Codul civil descriu că, contractul este guvernat de legea aleasă prin consens de părţi.

Dacă în contract sînt utilizaţi termeni comerciali acceptaţi în circuitul internaţional, se consideră, în lipsa altor indicaţii în contract, că părţile au stabilit utilizarea în privinţa lor a cutumelor şi uzanţelor circuitului de afaceri corespunzătoare termenilor comerciali respectivi.

În măsura în care legea aplicabilă contractului nu a fost aleasă în conformitate cu art. 2617, fără a aduce atingere art. 2619-2622, legea aplicabilă contractului se determină după cum urmează: f) contractul de distribuție este reglementat de legea statului în care își are reședința obișnuită distribuitorul;

În conformitate cu art. 459 Cod de procedură civilă, instanţele judecătoreşti ale Republicii Moldova sînt competente, în condiţiile prezentului capitol, să soluţioneze litigiile civile dintre o parte a Republicii Moldova şi o parte străină sau numai dintre persoane străine.

Analizând materialele cauzei prin prisma circumstanțelor de fapt stabilite și a normelor de drept incidente, instanța reține, în primul rând, că raporturile litigioase dintre părți izvorăsc din contractul comercial încheiat la 23 mai 2022 între „KINGS GLOBAL BIOTECH” LTD, în calitate de vânzător, și ÎCS „FARMINA”, în calitate de cumpărător.

Din conținutul clauzelor contractuale rezultă că, vânzătorul și-a asumat obligația principală de a livra marfa convenită, iar cumpărătorul obligația corelativă de a o recepționa și de a achita prețul. Împrejurarea că, prin pct. 2.2 din contract, cumpărătorul a fost desemnat și distribuitor al mărfii pe teritoriul Republicii Moldova nu schimbă natura juridică determinantă a convenției părților, aceasta rămânând, în esență, aceea a unui contract de vânzare-cumpărare comercială internațională a bunurilor mobile, cu elemente accesorii de distribuție exclusivă.

Această calificare este esențială pentru justa soluționare a cauzei, deoarece litigiul privește atât executarea obligațiilor specifice distribuției, cât și faptul dacă vânzătorul și-a executat ori nu corespunzător obligația principală de a preda o marfă conformă din punct de vedere calitativ și dacă, în caz de executare necorespunzătoare, cumpărătorul este îndreptățit să solicite restituirea contravalorii bunului și repararea prejudiciului material suportat.

Cu alte cuvinte, obiectul real al litigiului nu îl constituie delimitarea drepturilor comerciale teritoriale ale distribuitorului, ci existența ori inexistența unei neconformități materiale a bunului la momentul juridic relevant și consecințele patrimoniale ale acesteia. Din acest motiv, analiza instanței trebuie orientată prioritar spre normele care reglementează predarea bunului, transferul riscului, viciile materiale, examinarea bunului, notificarea viciului și remediile creditorului în caz de neexecutare.

Sub aspectul competenței jurisdicționale, instanța reține că prezenta cauză are element de extraneitate, întrucât părțile au sediul în state diferite. Cu toate acestea, conform art. 459 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sunt competente să soluționeze litigii civile cu element de extraneitate în condițiile legii. În plus, prin pct. 21.1 din contract, părțile au convenit în mod expres că, în cazul în care litigiul nu poate fi soluționat pe cale amiabilă, acesta va fi deferit exclusiv instanței competente din Republica Moldova. Rezultă așadar că, atât din voința contractuală a părților, cât și din normele procesuale interne, competența instanței moldovenești este pe deplin justificată.

În același timp instanța subliniază că, alegerea forului competent nu se confundă, prin ea însăși, cu alegerea legii materiale aplicabile fondului raportului juridic litigios.

Clauza contractuală privind sesizarea exclusivă a instanței competente din Republica Moldova produce efecte în plan jurisdicțional și procedural, însă nu echivalează, în mod automat, cu o alegere expresă a legii materiale moldovenești. Prin urmare, legea aplicabilă fondului trebuie determinată distinct, prin raportare la normele conflictuale și la regimul convențional incident.

Totuși, în speță această distincție nu afectează concluzia privind aplicabilitatea normelor convenționale și, în completare, a normelor dreptului intern relevant.

Astfel, având în vedere că litigiul decurge dintr-un contract de vânzare internațională de mărfuri, instanța reține că sunt incidente dispozițiile Convenției Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 noiembrie 1995. În măsura în care această convenție reglementează direct drepturile și obligațiile născute dintr-un contract de vânzare internațională, ea este aplicabilă cu prioritate. Normele Codului civil și ale Legii nr. 134/1994 privind vânzarea de mărfuri completează analiza în măsura în care nu contravin regimului convențional și oferă expresie internă acelorași principii juridice.

Totodată, din clauzele contractului examinate de instanță nu rezultă excluderea expresă ori implicită a aplicării Convenției de la Viena, astfel încât nu există niciun temei pentru a considera că părțile au înlăturat aplicarea acesteia.

În acest sens, art. 1108 alin. (1) Cod civil stabilește că, prin contractul de vânzare-cumpărare, vânzătorul se obligă să predea bunul, iar cumpărătorul să îl preia și să plătească prețul convenit.

În același sens, art. 35 alin. (1) din Convenția de la Viena consacră obligația vânzătorului de a preda mărfuri a căror cantitate, calitate și tip corespund celor prevăzute în contract și al căror ambalaj sau condiționare corespunde celui convenit.

La rândul său, art. 1117 alin. (1) Cod civil prevede că vânzătorul este obligat să predea bunul fără vicii materiale, iar alin. (2) al aceluiași articol stabilește că bunul este fără vicii materiale dacă, la transferarea riscurilor, are caracteristicile convenite.

Așadar, criteriul juridic determinant al prezentei cauze nu este simpla predare fizică a produsului, ci predarea unui bun care, la momentul juridic relevant, întrunește calitățile convenite și este apt pentru scopul contractual urmărit de părți.

Din această perspectivă, instanța reține că reclamanta și-a executat obligația principală de plată, aspect confirmat prin ordinul de plată nr. 220808/002696761 din 8 august 2022, prin care aceasta a achitat în contul pârâtei suma de 18 800 USD.

De asemenea, reclamanta a suportat costurile de transport, taxele și cheltuielile accesorii legate de introducerea produsului pe teritoriul Republicii Moldova, ceea ce confirmă că a acționat în executarea contractului și în vederea valorificării efective a bunului achiziționat. Această conduită este incompatibilă cu teza unei pasivități ori a unei rele-credințe a cumpărătorului și demonstrează, dimpotrivă, interesul său real și serios de a primi un produs conform și utilizabil.

În continuare instanța observă că, nucleul litigiului constă în a stabili dacă produsul medical livrat de pârâtă era ori nu conform cerințelor contractuale la momentul livrării și, corelativ, dacă pârâta răspunde pentru prejudiciul invocat de reclamantă.

Din acest punct de vedere, elementul probator central îl reprezintă concluziile laboratoarelor care au examinat produsul.

Astfel, din buletinul de analiză nr. 26434 din 4 octombrie 2022, emis de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, rezultă că pH-ul medicamentului „Desmopressin Nasal Spray" era de 6,3, în condițiile în care limitele indicate erau între 3,5 și 5,5, concluzionându-se că produsul nu corespunde indicilor DAN. Această concluzie nu a rămas izolată. Ea a fost confirmată de Instituția de Stat „Institutul de Sănătate Publică O.M. Marzeev" al Academiei Naționale de Științe Medicale din Ucraina, care a constatat că eșantionul preparatului „Desmopressin Nasal Spray BP 0,001% spray nasal sol. 0,01% (50 doze), lot NSY046, producător Maya Biotech-Pvt. Ltd. India" nu corespunde cerințelor specificației producătorului, conform indicilor de calitate verificați.

Prin coroborarea acestor două concluzii emise de instituții distincte și independente una față de cealaltă, instanța reține că neconformitatea produsului este dovedită în mod suficient.

Nu este vorba despre o simplă suspiciune ori despre o apreciere unilaterală a reclamantei, ci despre o constatare tehnică reiterată, care atestă existența unei abateri reale a parametrului pH de la limitele admise și de la specificația producătorului.

Pentru un produs medicamentos destinat punerii în circulație pe piața Republicii Moldova, o asemenea abatere nu poate fi calificată drept nesemnificativă.

Dimpotrivă, ea afectează însăși aptitudinea produsului de a fi distribuit și comercializat în mod legal și util, adică exact scopul pentru care contractul a fost încheiat. În materia medicamentelor, standardul de conformitate este unul mai sever decât în cazul bunurilor obișnuite, deoarece aptitudinea produsului de a intra în circuitul comercial depinde de respectarea strictă a exigențelor tehnice și de siguranță impuse de normele din domeniul sănătății publice.

În acest punct, instanța apreciază ca fiind esențială corelarea art. 35 alin. (2) lit. a) și b) din Convenția de la Viena cu art. 1117 alin. (2) Cod civil.

Potrivit acestor dispoziții, bunul este conform dacă este adecvat atât întrebuințării sale obișnuite, cât și scopului special adus la cunoștința vânzătorului și acceptat de acesta. În speță, scopul special al produsului era nu doar cunoscut pârâtei, ci chiar consacrat expres în contract, prin desemnarea reclamantei ca distribuitor pe teritoriul Republicii Moldova. În consecință, pârâta nu poate susține în mod credibil că nu cunoștea exigențele concrete de calitate și conformitate pe care produsul trebuia să le îndeplinească pentru a fi apt de comercializare pe piața convenită.

Pârâta a opus apărării reclamantei argumentul transferului riscului, invocând pct. 10.1 din contract, potrivit căruia riscul de pierdere sau deteriorare a mărfii expediate se transmite în

condiții EXW Mumbai, Incoterms 2010, în momentul transmiterii lotului de marfă către cumpărător.

Instanța nu contestă valabilitatea acestei clauze și nici faptul că, în principiu, riscul pieirii sau deteriorării fortuite trece asupra cumpărătorului la momentul stabilit contractual.

Totuși, instanța reține că apărarea pârâtei este eronată în măsura în care aceasta confundă riscul deteriorării fortuite cu răspunderea pentru viciile materiale existente la momentul transferului riscului.

Or atât art. 36 alin. (1) din Convenția de la Viena, cât și art. 1123 alin. (1) Cod civil stabilesc expres că, vânzătorul răspunde pentru lipsa de conformitate care exista la momentul transmiterii riscului, chiar dacă aceasta este descoperită ulterior. Aceeași logică se desprinde și din art. 1117 alin. (2) Cod civil, care raportează calitatea de „bun fără vicii materiale” la momentul transferului riscului.

Cu alte cuvinte, transferul riscului nu operează în favoarea vânzătorului pentru a-l exonera de obligația de a livra un bun conform. El îl protejează doar față de deteriorările fortuite survenite după ce bunul a fost predat conform contractului. În prezenta cauză, însă, nu se discută despre un eveniment fortuit ulterior livrării, ci despre caracterul neconform al produsului însuși.

Din acest motiv, apărarea întemeiată exclusiv pe clauza EXW nu poate răsturna constatarea unei neconformități existente la momentul relevant.

De asemenea, instanța reține că analiza trebuie raportată la bunul concret litigios, individualizat prin lotul examinat, și nu la o ipoteză abstractă privind un produs generic. În speță, constatările laboratoarelor privesc lotul efectiv livrat și examinat, și nu o marfă diferită ori un produs testat în condiții neindividualizate.

De aceea, problema juridică nu este dacă, în abstract, un spray nazal se poate altera prin depozitare improprie, ci dacă lotul concret livrat reclamantei era conform la momentul transmiterii riscului. Or probele administrate conduc mai convingător la concluzia că neconformitatea privea chiar produsul livrat.

Din această perspectivă, apărarea pârâtei potrivit căreia abaterea parametrului pH ar fi putut fi cauzată de condiții improprii de depozitare după recepționare nu poate fi primită în lipsa unor probe concrete.

Instanța observă că explicația depusă de producătorul Maya Biotech Private Limited, potrivit căreia parametrul pH se poate modifica semnificativ dacă sprayul nazal nu este depozitat între 2°C și 8°C, are un caracter general și teoretic. Ea dovedește cel mult o posibilitate abstractă de alterare a produsului, dar nu demonstrează că, în speță, reclamanta a încălcat efectiv condițiile de depozitare și că tocmai această încălcare ar fi generat neconformitatea constatată.

Sub aspect probatoriu, instanța reține că reclamantei îi revenea sarcina de a demonstra existența neconformității, relevanța sa juridică și faptul că aceasta exista la momentul transmiterii riscului, chiar dacă a fost constatată ulterior. Or reclamanta și-a îndeplinit această sarcină prin concluziile convergente ale celor două laboratoare, prin documentele privind recepția și punerea produsului în verificare, precum și prin dovada conduitei sale ulterioare.

În schimb, pârâtei îi revenea sarcina de a dovedi faptele concrete invocate în apărare, și anume că produsul s-a alterat exclusiv ulterior predării, prin nerespectarea de către reclamantă a condițiilor de depozitare, precum și existența unei legături cauzale concrete între această pretinsă abatere și defectul constatat. Or o asemenea probă nu a fost administrată.

În mod deosebit instanța reține că, deși pârâta a fost informată despre pretinsa neconformitate și despre efectuarea expertizelor de laborator de către reclamantă, aceasta nu a depus diligența necesară pentru clarificarea promptă și obiectivă a situației de fapt.

În loc să solicite, într-un termen apropiat momentului descoperirii viciului, efectuarea unei expertize comune ori a unei expertize independente, menite să verifice în condiții contradictorii cauza neconformității, pârâta s-a limitat la prezentarea unor înscrisuri provenite de la producător, prin care s-a afirmat, în mod general, conformitatea produsului.

Această conduită procesuală este relevantă, întrucât într-un domeniu sensibil precum cel al produselor medicamentoase, reacția promptă și riguroasă a profesionistului furnizor este de natură să confirme seriozitatea apărărilor sale. Or lipsa unui asemenea demers la momentul util slăbește substanțial forța susținerilor formulate ulterior.

În această perspectivă instanța observă și faptul că, certificatul de analiză prezentat de pârâtă datează cu luna noiembrie 2022, în timp ce bunurile au fost livrate reclamantei în lunile iulie și august 2022, iar primele constatări de laborator ale neconformității au fost efectuate la scurt timp după sosirea produsului în Republica Moldova.

Rezultă că înscrisul invocat de pârâtă nu are aceeași proximitate temporală cu momentul relevant al litigiului și, prin urmare, nu este apt să răstoarne, în mod concludent, analizele efectuate într-un interval mult mai apropiat de livrare și de descoperirea defectului. Mai mult ca atât, din circumstanțele expuse nu rezultă cu certitudine că acest înscris privește același bun, în același lot, în aceleași condiții materiale și în același lanț logistic ca produsul litigios.

În atare condiții, instanța atribuie o forță probatorie superioară concluziilor tehnice emise de laboratoarele care au examinat produsul litigios într-un interval apropiat de momentul recepționării acestuia, în raport cu înscrisurile ulterioare depuse de pârâtă, care fie exprimă doar o posibilitate teoretică de alterare, fie nu privesc în mod cert același lot, în aceleași împrejurări materiale relevante.

Instanța reține de asemenea că, împrejurarea invocată de pârâtă în sensul că ar fi solicitat, în cadrul procesului, efectuarea unei expertize judiciare, iar o asemenea cerere nu a fost admisă, nu poate fi valorificată ca argument privind o pretinsă îngrădire a dreptului său la apărare. O expertiză dispusă la o distanță de peste doi ani de la livrarea produsului ar fi, în mod evident, lipsită de utilitate practică pentru stabilirea stării reale a bunului la momentul transmiterii riscului. Un asemenea mijloc de probă tardiv nu mai poate reconstitui, cu gradul de certitudine cerut în procesul civil, condițiile concrete de păstrare, manipulare și prelevare relevante pentru lotul litigios.

Prin urmare, respingerea unei asemenea cereri nu echivalează cu restrângerea dreptului la apărare, ci exprimă aprecierea instanței asupra inutilității și inoportunității unui mijloc probator tardiv, or intenția formulării respectivului demers nu s-a raportat obiectului probațiunii în sensul motivat *supra*.

Instanța consideră că, pârâta nu poate transforma propria pasivitate inițială într-un argument împotriva reclamantei, cu atât mai mult cu cât o parte care, fiind informată la timp despre o pretinsă neconformitate, nu inițiază prompt un mecanism probator obiectiv și contradictoriu, nu poate invoca ulterior, în mod convingător, lipsa unui mijloc de probă care a devenit inoportun tocmai din cauza trecerii timpului.

În continuare, instanța apreciază că poziția reclamantei este întărită și de conduita acesteia după recepționarea mărfii.

Astfel, din actele cauzei rezultă că reclamanta nu a rămas pasivă, ci a procedat la verificarea produsului prin laboratoare specializate, a informat pârâta despre concluziile expertizelor, a formulat cerere prealabilă și a suportat costuri importante generate de imposibilitatea valorificării produsului.

Mai mult, la dosar este anexat ordinul de plată din care rezultă că produsul a fost depozitat în condiții speciale în cadrul depozitelor din punctul vamal, ceea ce constituie un indiciu obiectiv că reclamanta a întreprins măsuri pentru păstrarea bunului în condiții adecvate. Această împrejurare slăbește suplimentar teza pârâtei privind o alterare imputabilă exclusiv reclamantei.

Instanța acordă relevanță și faptului că, reclamanta a demonstrat existența unui contract de achiziții publice având ca obiect tocmai produsul livrat și că, în contextul neexecutării obligațiilor sale ulterioare, a suportat inclusiv executarea garanției de bună execuție. Aceste elemente confirmă că reclamanta avea un interes economic direct, serios și imediat în a obține un produs conform și apt pentru punerea în circulație.

Cu alte cuvinte, conduita sa ulterioară achiziției nu este compatibilă cu ipoteza unei rele-credințe sau a unei manipulări artificiale a situației de fapt, ci dimpotrivă, reflectă interesul legitim de a executa contractele subsecvente și de a valorifica bunul conform scopului contractual.

Aceeași conduită demonstrează că reclamanta a acționat și în vederea limitării, în măsura posibilului, a prejudiciului rezultat din neconformitate, prin verificarea promptă a produsului, notificarea cocontractantului, conservarea bunului și gestionarea consecințelor juridice și materiale ale imposibilității valorificării sale.

În privința obligației de examinare a bunului, instanța reține că art. 1124 alin. (1) Cod civil și art. 38 alin. (1) din Convenția de la Viena cer cumpărătorului să verifice bunul într-un termen cât mai scurt permis de împrejurări, iar dacă există transport, examinarea poate fi amânată până la sosirea bunului la destinație.

În prezenta cauză, produsul a fost testat după recepționarea sa în Republica Moldova, prin mijlocul adecvat naturii bunului, și anume analiza de laborator. Pentru un produs medicamentos, verificarea calității nu poate fi redusă la o simplă inspecție vizuală, ci presupune tocmai controale tehnice de specialitate. Din această perspectivă, instanța apreciază că reclamanta și-a îndeplinit obligația de examinare în mod corespunzător și într-un termen rezonabil.

Nici sub aspectul notificării viciului apărarea pârâtei nu poate fi primită.

Clauzele contractuale disting între reclamațiile privind cantitatea și cele privind calitatea.

În mod expres, pct. 14.3 din contract permite formularea oricărei reclamații privind calitatea pe toată durata de valabilitate a medicamentelor, cu condiția respectării cerințelor de depozitare, iar pct. 14.4 raportează termenul de 30 de zile la data depistării mărfurilor defecte în baza concluziei de laborator a Agenției Medicamentului din Republica Moldova.

Din actele cauzei rezultă că pârâta a fost informată despre rezultatele expertizelor, ulterior fiindu-i înaintată și cerere prealabilă.

În plus, art. 1123 alin. (4) Cod civil prevede că, înaintarea unei acțiuni întemeiate pe existența viciului produce aceleași efecte ca și notificarea viciului, din momentul în care vânzătorul a cunoscut sau trebuia să cunoască despre acțiune. Așadar, finalitatea juridică a notificării a fost realizată: pârâta a cunoscut natura neconformității, lotul vizat și pretențiile formulate.

Totodată, examinând situația și prin prisma regimului convențional, instanța reține că notificarea a atins exigența esențială a art. 39 din Convenția de la Viena, în sensul că vânzătorul a fost informat despre natura defectului invocat și despre lotul afectat într-un interval rezonabil raportat la natura bunului și la necesitatea efectuării verificărilor de laborator.

Chiar dacă pârâta ar susține insuficiența formală a notificării, instanța constată că, în speță, aceasta a cunoscut în mod efectiv existența neconformității și conținutul expertizelor, astfel încât nu poate valorifica în mod util eventuale neregularități pur formale.

Mai mult ca atât, instanța consideră că în măsura în care neconformitatea privea caracteristici tehnice ale produsului pe care vânzătorul și producătorul le cunoșteau sau nu puteau să nu le cunoască, pârâta nu se poate prevala convingător de pretinse deficiențe privind examinarea ori notificarea.

Față de aceste considerații, instanța conchide că marfa livrată reclamantei nu a întrunit caracteristicile convenite contractual și nici nu a fost aptă pentru scopul special pentru care a fost contractată, respectiv distribuirea și comercializarea pe piața Republicii Moldova.

Aceasta constituie un viciu material în sensul art. 1117 Cod civil și lipsă de conformitate în sensul art. 35 din Convenția de la Viena, iar neconformitatea este imputabilă pârâtei, întrucât nu s-a dovedit că ea a apărut exclusiv ulterior transferului riscului și din culpa reclamantei. Dimpotrivă, ansamblul probelor administrate indică mai convingător că neconformitatea exista în momentul juridic relevant, chiar dacă a fost constatată după sosirea bunului la destinație.

În atare situație, instanța reține că pârâta a executat necorespunzător obligația contractuală de livrare, în sensul art. 901 alin. (5) Cod civil și al art. 23 alin. (1) din Legea nr. 134/1994 privind vânzarea de mărfuri.

În virtutea art. 1128 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 901 alin. (1) lit. e) și f) din același Cod, reclamanta, în calitate de creditor al obligației neexecutate corespunzător, este îndreptățită să solicite despăgubiri pentru prejudiciul suportat prin neexecutare și să exercite celelalte remedii prevăzute de lege și contract.

Sub aspectul prejudiciului instanța apreciază că, suma de 18 800 USD reprezintă contravaloarea plătită pentru o marfă neconformă și, prin urmare, constituie un prejudiciu direct, cert și imediat. De asemenea, costurile de transport, plățile vamale, cheltuielile de depozitare, notificarea internațională, nimicirea inofensivă și celelalte cheltuieli conexe reprezintă, în măsura dovedirii lor, pierderi efective suportate în legătură cu executarea contractului și cu imposibilitatea valorificării produsului neconform. În ceea ce privește penalitatea suportată de reclamantă în cadrul raportului său contractual intern, instanța reține că aceasta reprezintă o consecință patrimonială derivată din neexecutarea corespunzătoare a obligației principale de către pârâtă, consecință previzibilă pentru aceasta din moment ce cunoștea destinația comercială a produsului și rolul reclamantei ca distribuitor exclusiv pe teritoriul Republicii Moldova.

Prin urmare, prejudiciul material pretins de reclamantă se află într-o legătură de cauzalitate juridică suficientă cu executarea necorespunzătoare a contractului de către pârâtă. Totodată, din împrejurarea că reclamanta a suportat un șir de cheltuieli importante în legătură cu această achiziție rezultă încă o dată că aceasta nu a acționat cu rea-credință, ci a urmărit în mod real executarea și valorificarea contractului.

Cu privire la suma de 7 211,05 dolari SUA cu titlu de costuri de transport instanța reține că, deși în structura obișnuită a unei vânzări în condiții EXW cheltuielile de transport revin cumpărătorului, în prezenta cauză aceste cheltuieli nu sunt solicitate ca simple costuri normale

ale executării, ci ca prejudiciu patrimonial inutil suportat pentru aducerea în Republica Moldova a unui produs neconform. Or, odată ce bunul s-a dovedit impropriu scopului contractual, costul transportului nu mai poate fi privit ca o cheltuială utilă executării normale, ci ca o pierdere produsă prin executarea necorespunzătoare a obligației vânzătorului. În plus, Codul civil prevede regula potrivit căreia vânzătorul suportă cheltuielile de remediere utile, îndeosebi cheltuielile de transport, de drum, de executare a lucrărilor și de procurare a materialelor.

Prin urmare, dacă marfa livrată a fost neconformă de la momentul relevant, costul transportului acesteia către cumpărător este recuperabil ca prejudiciu direct și necesar.

Temeiul juridic al acestui capăt îl constituie art. 1128 raportat la art. 901 Cod civil, coroborat cu regula specială din Codul civil privind suportarea de către vânzător a cheltuielilor utile de remediere.

Cu privire la suma de 114 402 lei, cu titlu de penalități aplicate reclamantei de către Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Medicină, instanța reține că acest capăt are natura unui prejudiciu patrimonial derivat, dar previzibil.

El nu izvorăște direct din contractul dintre părți, ci din imposibilitatea reclamantei de a valorifica în termen și în mod conform produsul livrat, în cadrul propriului raport contractual intern.

Astfel, acest caracter derivat nu exclude repararea lui, deoarece sunt întrunite cumulativ trei condiții: existența unei legături de cauzalitate suficiente cu neconformitatea bunului, previzibilitatea rezonabilă a unei asemenea consecințe pentru vânzător și dovada certă a suportării efective a sumei.

În speță, pârâta cunoștea că reclamanta avea rol de distribuitor în Republica Moldova și că produsul era destinat circuitului farmaceutic reglementat, ceea ce făcea previzibilă existența unor obligații contractuale ulterioare și a unor consecințe patrimoniale în caz de neconformitate.

Prin urmare, din punct de vedere juridic, penalitățile pot fi subsumate despăgubirilor pentru neexecutare, or din dosar rezultă suportarea ei efectivă în întreg cuantumul de 114 402 lei.

Cu privire la suma de 64 446,03 lei cu titlu de compensare a plăților vamale, instanța reține că aceasta reprezintă totalul cheltuielilor vamale suportate pentru introducerea pe teritoriul Republicii Moldova a unui produs care s-a dovedit ulterior neconform.

Din punct de vedere juridic, aceste plăți au aceeași natură cu cheltuielile de transport, deoarece ele însoțesc executarea utilă a contractului, însă în cazul constatării neconformității bunului ele devin cheltuieli patrimoniale irosite, aflate în legătură directă cu neexecutarea corespunzătoare a obligației de livrare.

Altfel spus, reclamanta nu ar fi suportat în mod inutil aceste taxe dacă bunul livrat era conform și apt pentru scopul său contractual. În consecință, ele sunt recuperabile ca prejudiciu direct, în temeiul art. 1128 raportat la art. 901 Cod civil și al regulii generale potrivit căreia, partea care nu execută corespunzător răspunde pentru pierderea patrimonială suferită de creditor. În măsura în care dosarul conține declarațiile vamale, calculul procedurilor vamale și dovada achitării celor două componente ale sumei, această pretenție este întemeiată integral.

Cu privire la suma de 5 195,76 lei, cu titlu de cheltuieli pentru depozitarea produsului în antrepozit vamal, instanța reține că această cheltuială are caracterul unei cheltuieli necesare de conservare și gestionare a bunului până la clarificarea situației sale juridice și materiale.

Ea nu apare ca o cheltuială voluntară ori superfluă, ci ca o consecință practică a faptului că produsul, odată introdus în țară și supus procedurilor de verificare, nu a putut fi valorificat imediat din cauza problemelor de conformitate.

În acest sens, cheltuiala de antrepozitare este în legătură cauzală directă cu livrarea bunului neconform, fiind o consecință nemijlocită a imposibilității punerii sale în circulație și a necesității păstrării lui până la finalizarea verificărilor și a măsurilor ulterioare.

Cu privire la suma de 1 405 lei cu titlu de plată pentru livrarea internațională a notificării poștale, instanța reține că această cheltuială nu este una facultativă, ci una impusă de conduita contractuală și de mecanismul juridic al valorificării drepturilor cumpărătorului.

Contractul prevede expres la pct. 14.1 obligația cumpărătorului de a formula o reclamație motivată în scris și de a anexa documentele relevante. Totodată, pct. 21.1 instituie obligația de a încerca mai întâi soluționarea litigiului prin consultări amiabile.

În acest context, expedierea notificării internaționale nu reprezintă o simplă cheltuială de corespondență, ci o cheltuială necesară pentru conservarea și exercitarea dreptului reclamantei, impusă chiar de contract și de exigența bunei-credințe în executarea lui.

Cu referire la suma de 39 018,2 lei cu titlu de plată pentru nimicirea inofensivă a medicamentelor instanța reține că, în cazul produselor medicamentoase cu deficiențe de calitate, nimicirea inofensivă nu este o opțiune arbitrară a deținătorului, ci o măsură impusă de natura bunului și de regimul juridic special aplicabil acestuia. Atunci când un medicament nu poate fi comercializat legal din cauza neconformității sale, neutralizarea sa nu reprezintă o alegere discreționară a cumpărătorului, ci o consecință necesară a imposibilității introducerii lui în circuitul farmaceutic.

În aceste condiții, costul nimicirii inofensive reprezintă o consecință necesară și previzibilă a livrării unui produs impropriu circuitului farmaceutic.

Astfel, această sumă reprezintă în esență și ea o despăgubire pentru neexecutare, particularizată de obligațiile speciale din reglementările farmaceutice privind neutralizarea medicamentelor neconforme.

Cu privire la suma de 25 426,51 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, instanța reține că în temeiul art. 94 din Codul de procedură civilă, partea care a pierdut procesul este obligată, la cerere, să plătească părții care a câștigat procesul toate cheltuielile de judecată, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și dovedite.

În consecință, reclamanta a depus la dosar dovada taxei de stat, iar acțiunea este admisă, motiv pentru care pârâta urmează să suporte aceste sume.

În ansamblu, instanța ajunge la concluzia că reclamanta a făcut dovada existenței unei neconformități calitative reale a mărfii livrate, a caracterului preexistent al acesteia în raport cu momentul transferului riscului, a îndeplinirii obligației de examinare, a finalității obligației de notificare și a prejudiciului material rezultat din executarea necorespunzătoare a contractului, iar pârâta nu a administrat probe suficiente, pertinente și concludente care să demonstreze că neconformitatea s-a produs exclusiv ulterior livrării și din culpa reclamantei.

Pentru motivele descrise, în conformitate cu art. art. 94, 236, 238-241 și art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată –

h o t ă r ă ș t e :

Cererea de chemare în judecată depusă de către ÎCS „FARMINA” SRL, se admite integral.

Se încasează de la „KINGS GLOBAL BIOTECH” Ltd din India în beneficiul ÎCS „FARMINA” SRL, IDNO 1002600010549, cu sediul în mun. Chișinău, str. Ciocana, 8/1, suma de 18 800 dolari SUA cu titlu de contravaloare a mărfii necalitative, suma de 7 211,05 dolari SUA cu titlu de plată a costurilor de transport, suma de 114 402 lei cu titlu de penalități aplicate față de ÎCS „FARMINA” SRL de către Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Medicină, suma de 64446,03 lei cu titlu de compensare a plăților vamale, suma de 5 195,76 lei cu titlu de cheltuieli pentru depozitarea produsului în antrepozit vamal, suma de 1 405 lei cu titlu de plată pentru livrarea internațională a notificării poștale, suma de 39 018,2 lei cu titlu de plată pentru nimicirea inofensivă a medicamentelor, precum și suma de 25 426,51 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total 26011, 05 dolari SUA și 249 893,6 de lei.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței,
Judecător **Petru Harmaniuc**